

საჯარო სამართლის იურიდიული პირი -
ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტის
აკადემიური საბჭო

დადგენილება №06-01/07

ქ. ბათუმი

06 თებერვალი, 2019 წ.

ბსუ-ს პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამების შემუშავების, შეფასებისა და
განვითარების უზრუნველყოფის წესის დამტკიცების შესახებ

„უმაღლესი განათლების შესახებ“ საქართველოს კანონის 21-ე მუხლის პირველი პუნქტის, ბსუ-ს წესდების მე-8 მუხლის, „პროფესიული განათლების შესახებ“ საქართველოს კანონისა და პროფესიული პროგრამების მართვისა და უწყვეტი განათლების ცენტრის დირექტორის მადონა მიქელაძის სამსახურებრივი ბარათის (MES 1 19 00081887, 28.01.2019) საფუძველზე, აკადემიურმა საბჭომ

დაადგინა:

1. დამტკიცდეს თანდართული „ბსუ-ს პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამების შემუშავების, შეფასებისა და განვითარების უზრუნველყოფის წესი“ (დანართი 1).
2. დადგენილებით დამტკიცებული წესი ამოქმედდეს 2019 წლის 11 თებერვლიდან.
3. დადგენილება დაეგზავნოს ბსუ-ს მართვის ორგანოებს, რექტორის მოადგილეებს, პროფესიული პროგრამების მართვისა და უწყვეტი განათლების ცენტრს, ფაკულტეტებს, სასწავლო პროცესის დეპარტამენტს, იურიდიულ დეპარტამენტს, საფინანსო-ეკონომიკურ დეპარტამენტს, ადამიანური რესურსების მართვის სამსახურს, საინფორმაციო ტექნოლოგიების სამსახურს, საზოგადოებასთან ურთიერთობის სამსახურს და სტუდენტთა კარიერული განვითარების, კულტურისა და სპორტის დეპარტამენტს.
4. დადგენილება ძალაშია ხელმოწერისთანავე.

აკადემიური საბჭოს თავმჯდომარე,
რექტორი, ასოც. პროფესორი

მერაბ ხალვაში

ბსუ-ს პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამების შემუშავების, შეფასებისა და განვითარების უზრუნველყოფის წესი

მუხლი 1. ზოგადი დებულებები

1. წინამდებარე წესი არეგულირებს საჯარო სამართლის იურიდიული პირი - ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტის (შემდეგში „ბსუ“ ან „უნივერსიტეტი“) პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამების (შემდეგში „პროგრამა“) შემუშავების, შეფასებისა და განვითარების უზრუნველყოფის პროცედურებს.

2. პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამა წარმოადგენს სასწავლო მიზნების, სწავლის შედეგების, მოდულის/მოდულების, შესაბამისი კრედიტების, სწავლების მეთოდების, შეფასების ფორმებისა და სასწავლო პროცესის ორგანიზების თავისებურებათა ერთობლიობას. პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამა სრულდება პროფესიული საგანმანათლებლო სტანდარტით (შემდეგში „სტანდარტი“) გათვალისწინებული ეროვნული კვალიფიკაციების ჩარჩოს მე-3/მე-4/მე-5 დონის შესაბამისი კვალიფიკაციის მინიჭებითა და დიპლომის გაცემით.

3. პროფესიული საგანმანათლებლო სტანდარტით განისაზღვრება მისანიჭებელი კვალიფიკაცია/კვალიფიკაციები, შესაბამისი კვალიფიკაციის/კვალიფიკაციების მისანიჭებლად საჭირო კრედიტების რაოდენობა, მისაღწევი სწავლის შედეგები, იმ მოდულების ერთობლიობა, რომლებით განსაზღვრული სწავლის შედეგების მიღწევა აუცილებელია კვალიფიკაციის/კვალიფიკაციების მისანიჭებლად, შესაბამის საგანმანათლებლო პროგრამაზე/საგანმანათლებლო პროგრამებზე დაშვების და ამ პროგრამის/პროგრამების განხორციელების წინაპირობები, დასაქმების სფეროები და საგანმანათლებლო პროგრამის/საგანმანათლებლო პროგრამების შემუშავებასა და განხორციელებასთან დაკავშირებული მოთხოვნები (მათი არსებობის შემთხვევაში).

4. პროგრამის შემუშავების, შეფასებისა და განვითარების პროცესში მონაწილეობას ღებულობს შესაბამისი დარგის პროფესიული განათლების მასწავლებელი (შემდეგში „მასწავლებელი“), პროფესიული სტუდენტები (შემდეგში „სტუდენტი“), კურსდამთავრებულები, დამსაქმებლები და პროფესიული ასოციაციები.

5. პროგრამა უნდა შეესაბამებოდეს ბსუ-ს მისიას და სტრატეგიულ გეგმას და ეფუძნებოდეს დაინტერესებული მხარეების - სტუდენტების, კურსდამთავრებულების, მასწავლებლების, დამსაქმებლებისა და სხვა პირების გამოკითხვის ანალიზს.

6. პროფესიულ საგანმანათლებლო პროგრამების შემუშავება და წარმართვა ხორციელდება საქართველოს კანონმდებლობისა და ამ წესის შესაბამისად, ბსუ-ს პროფესიული პროგრამების მართვისა და უწყვეტი განათლების ცენტრის (შემდეგში „ცენტრი“) კოორდინირებით.

მუხლი 2. პროფესიული განათლება და პროფესიულ საგანმანათლებლო პროგრამაზე დაშვების წინაპირობები

1. პროფესიული განათლება ხორციელდება შემდეგი პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამებით:

ა) საბაზო პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამა, რომელიც სრულდება ეროვნული კვალიფიკაციების ჩარჩოს მე-3 დონის შესაბამისი კვალიფიკაციის მინიჭებით;

ბ) საშუალო პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამა, რომელიც სრულდება ეროვნული კვალიფიკაციების ჩარჩოს მე-4 დონის შესაბამისი კვალიფიკაციის მინიჭებით;

გ) უმაღლესი პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამა, რომელიც სრულდება ეროვნული კვალიფიკაციების ჩარჩოს მე-5 დონის შესაბამისი კვალიფიკაციის მინიჭებით;

2. პროფესიული განათლება ასევე ხორციელდება:

ა) პროფესიული მომზადების პროგრამით, რომელიც პირს ამზადებს პროფესიასთან დაკავშირებული ცალკეული ამოცანებისა და მოვალეობების შესასრულებლად. პროფესიული მომზადების პროგრამით გათვალისწინებული სწავლის შედეგები შეიძლება შეესაბამებოდეს ეროვნული კვალიფიკაციების ჩარჩოს მე-2/მე-3/მე-4/მე-5 დონეს;

ბ) პროფესიული გადამზადების პროგრამით, რომლის მიზანია კომპეტენციების შექმნა ან/და განვითარება იმავე სფეროში პროფესიული საქმიანობის განსახორციელებლად. პროფესიული გადამზადების პროგრამით გათვალისწინებული სწავლის შედეგები შეიძლება შეესაბამებოდეს ეროვნული კვალიფიკაციების ჩარჩოს მე-2/მე-3/მე-4/მე-5 დონეს.

3. მოკლე ციკლის საგანმანათლებლო პროგრამა არის ეროვნული კვალიფიკაციების ჩარჩოს მე-5 დონისათვის განსაზღვრული განზოგადებული სწავლის შედეგების შესაბამისი საგანმანათლებლო პროგრამა, რომლის შექმნის საფუძველია პროფესიული საგანმანათლებლო სტანდარტი და რომელიც უკავშირდება ბაკალავრიატის საგანმანათლებლო პროგრამას ან ეროვნული კვალიფიკაციების ჩარჩოს მე-7 დონისათვის განსაზღვრული განზოგადებული სწავლის შედეგების შესაბამის იმ საგანმანათლებლო პროგრამას, რომელიც აგრეთვე გადის ეროვნული კვალიფიკაციების ჩარჩოს მე-6 დონისათვის განსაზღვრულ განზოგადებულ სწავლის შედეგებზე.

4. პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამების და მოკლე ციკლის საგანმანათლებლო პროგრამის შექმნის საფუძველია პროფესიული საგანმანათლებლო სტანდარტი.

5. პროფესიული საგანმანათლებლო სტანდარტის და მოდულის/მოდულების შემუშავების, განვითარებისა და დამტკიცების წესს განსაზღვრავს საქართველოს განათლების, მეცნიერების, კულტურისა და სპორტის სამინისტრო.

6. პროფესიული საგანმანათლებლო სტანდარტის და მოდულის/მოდულების შემუშავების, განვითარებისა და დამტკიცების წესის შესაბამისად პროფესიული საგანმანათლებლო სტანდარტის გაუქმების ან პროფესიული საგანმანათლებლო სტანდარტიდან ერთ-ერთი კვალიფიკაციის ამოღების შემთხვევაში უნივერსიტეტი უფლებამოსილია შესაბამის პროგრამაზე ჩარიცხულ პროფესიულ სტუდენტებს სწავლა დაასრულებინოს და მიანიჭოს ამ პროგრამით გათვალისწინებული კვალიფიკაცია. ამ შემთხვევაში უნივერსიტეტი არ მიიღებს ახალ პროფესიულ სტუდენტებს.

7. პროფესიული საგანმანათლებლო სტანდარტის და მოდულის/მოდულების შემუშავების, განვითარებისა და დამტკიცების წესის შესაბამისად პროფესიული საგანმანათლებლო სტანდარტის შეცვლის შემთხვევაში უნივერსიტეტი უზრუნველყოფს პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამის/მოკლე ციკლის საგანმანათლებლო პროგრამის შეცვლილ პროფესიულ საგანმანათლებლო სტანდარტთან შესაბამისობას. ამასთან, უნივერსიტეტი უფლებამოსილია მიიღოს დასაბუთებული გადაწყვეტილება, შეცვლილი პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამის/მოკლე ციკლის საგანმანათლებლო პროგრამის პარალელურად, ამ პროგრამის შეცვლამდე არსებული პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამის/მოკლე ციკლის საგანმანათლებლო პროგრამის მხოლოდ აღნიშნული პროგრამის შეცვლამდე ჩარიცხული პროფესიული სტუდენტებისთვის განხორციელების შესახებ.

8. საბაზო პროფესიულ საგანმანათლებლო პროგრამაზე დაიშვება პირი, რომელსაც აქვს სულ მცირე საბაზო ზოგადი განათლების დამადასტურებელი დოკუმენტი.

9. პირი, რომელსაც აქვს:

ა) სულ მცირე საბაზო ზოგადი განათლების დამადასტურებელი დოკუმენტი, დაიშვება იმ საშუალო პროფესიულ საგანმანათლებლო პროგრამაზე, რომელშიც ინტეგრირებულია ზოგადი განათლების საშუალო საფეხურის სწავლის შედეგები;

ბ) სულ მცირე სრული ზოგადი განათლების დამადასტურებელი დოკუმენტი ან მასთან გათანაბრებული დოკუმენტი, დაიშვება საშუალო პროფესიულ საგანმანათლებლო პროგრამაზე.

10. უმაღლეს პროფესიულ საგანმანათლებლო პროგრამაზე დაიშვება პირი, რომელსაც აქვს სრული ზოგადი განათლების დამადასტურებელი დოკუმენტი ან მასთან გათანაბრებული დოკუმენტი.

11. პროფესიული მომზადების პროგრამაზე ან პროფესიული გადამზადების პროგრამაზე დაიშვება პირი, რომელიც აკმაყოფილებს შესაბამისი პროგრამით დადგენილ პირობებს.

მუხლი 3. პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამის შემუშავება და დამტკიცება

1. ბსუ-ში პროფესიულ საგანმანათლებლო პროგრამების შემუშავება და წარმართვა ხორციელდება საქართველოს კანონმდებლობისა და ამ წესის შესაბამისად.

2. პროფესიულ საგანმანათლებლო პროგრამაზე ჩარიცხვის წესსა და პირობებს ადგენს სამინისტრო.

3. პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამა კრედიტებით უნდა იყოს გაანგარიშებული, რომელიც უნდა მოიცავდეს ზოგადი განათლების საშუალო საფეხურის სწავლის შედეგებს.

4. პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამის შემუშავების ინიცირება ხდება ბსუ-ს პროფესიული პროგრამების მართვისა და უწყვეტი განათლების ცენტრის (შემდგომში „ცენტრი“) მიერ და დასამტკიცებლად წარედგინება ბსუ-ს რექტორს.

5. პროფესიული პროგრამის შემუშავებას წინ უძღვის დაგეგმვის ეტაპი, რომელიც უნდა მოიცავდეს ბაზრის კვლევას, შეხვედრებს პროგრამის სავარაუდო განმახორციელებელ პერსონალსა და პოტენციურ დამსაქმებლებთან, რესურსების ანალიზსა და კონსულტაციას ბსუ-ს ადმინისტრაციის წარმომადგენლებთან.

6. საგანმანათლებლო პროგრამის განხორციელების მიზანშეწონილობა უნდა ეფუძნებოდეს შემდეგ გარემოებებს:

ა) არსებობს მოთხოვნა ან პროგნოზირებულია მოთხოვნა შესაბამის უნარებზე/სამუშაო პოზიციებზე, რაც დასტურდება კვლევებით ან დამსაქმებლების ინიციატივებით. არგუმენტაცია შესაძლოა ეფუძნებოდეს როგორც პირველად წყაროებს (უშუალოდ დაწესებულების მიერ ჩატარებული კვლევა, შეხვედრები დამსაქმებლებთან და სხვ.), ასევე მეორად წყაროებს (სხვა ორგანიზაციების/დაწესებულებების მიერ ჩატარებული კვლევების მონაცემები, საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახურის მონაცემები და ა.შ.);

ბ) უნივერსიტეტი აფართოებს პროგრამათა სპექტრს მისი საქმიანობის ძირითადი პროფილური მიმართულების ფარგლებში;

გ) პროგრამის ფარგლებში შეძენილი უნარები იძლევა თვითდასაქმების საშუალებას ან ხელს უწყობს პროფესიის პროფესიული ინტერესების რეალიზაციას ან სოციალურ ინტეგრაციას, რაც გამომდინარეობს პროგრამის შინაარსიდან;

დ) სხვა არსებითი გარემოებები, რომლებიც შესაძლოა გამოყენებული იქნას არგუმენტებად ახალი პროგრამის შემუშავებისათვის.

7. საგანმანათლებლო პროგრამის შემუშავების ინიცირების შემთხვევაში ცენტრის მიერ წარმოდგენილი მასალები უნდა მოიცავდეს შემდეგ ინფორმაციას: დასაქმების ბაზრის კვლევას, ბოლო ხუთი წლის კურსდამთავრებულთა (არსებობის შემთხვევაში) დასაქმების მაჩვენებელს; მონაცემებს მატერიალურ-ტექნიკური, საბიბლიოთეკო და ადამიანური რესურსების შესახებ.

8. ცენტრის დირექტორის მიერ წარდგენილი ინფორმაციის საფუძველზე ბსუ-ს რექტორის მიერ გამოიცემა სამართლებრივი აქტი პროგრამაზე სამუშაო ჯგუფის დამტკიცების შესახებ. სამუშაო ჯგუფის შემადგენლობაში უნდა იყოს პირი, რომელიც შემდგომში განიხილება საგანმანათლებლო პროგრამის ხელმძღვანელად.

9. სამუშაო ჯგუფი ამზადებს საგანმანათლებლო პროგრამას, შესაბამის მოდულებსა და პროგრამის განხორციელების უფლებამოსილების მოსაპოვებლად საჭირო ყველა მასალას (თვითშეფასების დოკუმენტაციის მომზადება).

10. სამუშაო ჯგუფის მიერ მომზადებული პროგრამა პირველადი შეფასებისათვის გადაეცემა ცენტრის ხარისხის მართვის მენეჯერს, რომელიც კოორდინაციას უწევს სამუშაო ჯგუფის მუშაობას.

11. ხარისხის მართვის მენეჯერი უფლებამოსილია განიხილოს სამუშაო ჯგუფის მიერ წარმოდგენილი მასალები და მიიღოს გადაწყვეტილება თითოეულ საკითხთან დაკავშირებით, კერძოდ, მოისმინოს ინფორმაცია საგანმანათლებლო პროგრამის განმახორციელებელი პერსონალისაგან, მოითხოვოს საცდელი ლექციის/პრაქტიკული მუშაობის ან სხვა აქტივობის ჩატარება, შეამოწმოს სასწავლო მასალები და მატერიალურ-ტექნიკური ბაზა და სხვა), ასევე სამუშაო ჯგუფს მისცეს რეკომენდაციები პროგრამის სრულყოფისათვის და კანონმდებლობასთან შესაბამისობის მოყვანისათვის.

12. ცენტრის ხარისხის მართვის მენეჯერის დადებითი რეკომენდაციის/დასკვნის საფუძველზე, პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამის საბოლოო რედაქცია წარედგინება დასამტკიცებლად ბსუ-ს რექტორს, ხოლო შემდეგში ცენტრი კოორდინაციას უწევს სსიპ - განათლების ხარისხის განვითარების ეროვნულ ცენტრისათვის შესაბამისი დოკუმენტაციის წარდგენასა და საქმისწარმოებას.

მუხლი 4. პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამის შინაარსი

1. პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამა უნდა აკმაყოფილებდეს პროფესიული საგანმანათლებლო სტანდარტის და წინამდებარე წესით დადგენილ მინიმალურ მოთხოვნებს და მასში მითითებული უნდა იყოს:

- ა) სატიტულე ფურცელი;
- ბ) ჩარჩო დოკუმენტის სახელწოდება, რომლის საფუძველზეც იქმნება პროგრამა;
- გ) ჩარჩო დოკუმენტის სარეგისტრაციო ნომერი;
- დ) პროფესიული სპეციალიზაცია/სპეციალიზაციები და მისანიჭებელი კვალიფიკაცია/კვალიფიკაციები;
- ე) საგანმანათლებლო პროგრამის მიზანი;
- ვ) დაშვების წინაპირობა/წინაპირობები;
- ზ) კურსდამთავრებულთა დასაქმების შესაძლებლობები;
- თ) საგანმანათლებლო პროგრამის სტრუქტურა და მოდულები;
  - ქართულენოვანი სტუდენტებისთვის;
  - სასწავლო გეგმა არაქართულენოვანი სტუდენტებისთვის.
- ი) მისანიჭებელი კვალიფიკაციის/კვალიფიკაციების შესაბამისი სწავლის შედეგები;
- კ) სწავლის შედეგების მიღწევის დადასტურება და კრედიტის მინიჭება;
- ლ) პროფესიული კვალიფიკაციის მინიჭება.

2. შემუშავებული პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამა შესაძლებელია ითვალისწინებდეს არჩევითი სტატუსის მოდულებს ამავე პროფესიული პროგრამის ზოგადი და პროფესიული მოდულების კრედიტთა საერთო მოცულობის არაუმეტეს 20%-სა.

3. ერთი და იმავე პროფესიულ სპეციალიზაციაზე შემუშავებული პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამა, შესაძლებელია განხორციელდეს სხვადასხვა მიდგომით, რომელთაგან ერთი განსაზღვრავს სავალდებულო პროფესიული მოდულებით გათვალისწინებულ 50%-ზე მეტი სწავლის შედეგების რეალურ სამუშაო გარემოში მიღწევას.

4. პროფესიული კვალიფიკაციის მოსაპოვებლად პროფესიულმა სტუდენტმა უნდა დააგროვოს პროფესიულ საგანმანათლებლო პროგრამაში განსაზღვრული (სავალდებულო ზოგადი, პროფესიული და არჩევითი - არსებობის შემთხვევაში) მოდულებით გათვალისწინებული ყველა კრედიტი.

5. პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამა, რომელშიც სავალდებულო პროფესიული მოდულებით გათვალისწინებული სწავლის შედეგებისთვის გამოყოფილი კრედიტების საერთო მოცულობის 50% ან მეტი რეალურ სამუშაო გარემოში მიიღწევა, კვალიფიკაციის მინიჭების დამატებითი პირობაა საკვალიფიკაციო გამოცდის ჩაბარება.

6. საგანმანათლებლო პროგრამებს თან უნდა ერთვოდეს:

- ა) ზოგადი, სავალდებულო და არჩევითი (არსებობის შემთხვევაში) მოდულები;

- ბ) ქართული ენის მოდულები;
  - გ) სასწავლო გეგმა (ქართულენოვანი სტუდენტებისთვის);
  - დ) სასწავლო გეგმა (არაქართულენოვანი სტუდენტებისთვის);
  - ე) სასწავლო გარემო და მინიმალური მატერიალური რესურსის ჩამონათვალი;
  - ვ) მემორანდუმი საგანმანათლებლო პროგრამის შესაბამისი პროფილის საწარმო-დაწესებულებასთან/ორგანიზაციასთან (საჭიროების შემთხვევაში);
  - ზ) ინფორმაცია პროგრამის განმახორციელებელი პერსონალის შესახებ.
7. პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამის მოიცავს სამი ტიპის მოდულებს: ზოგადი მოდულები, სავალდებულო პროფესიული მოდულები და არჩევითი მოდულები (არსებობის შემთხვევაში).
8. ზოგადი მოდულები და სავალდებულო პროფესიული მოდულები სავალდებულოა და მათი შეცვლის უფლება უნივერსიტეტს არ გააჩნია.
9. უნივერსიტეტი უფლებამოსილია შეარჩიოს არჩევითი მოდულ(ებ)ის მინიმუმ ის რაოდენობა, რაც პროგრამით გათვალისწინებული კრედიტების საერთო რაოდენობის ათვისების საშუალებას მისცემს პროფესიულ სტუდენტს ან პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამა (ჩარჩო დოკუმენტის საფუძველზე შემუშავებული) განახორციელოს არჩევითი მოდულ(ებ)ის გარეშე.
10. უნივერსიტეტი უფლებამოსილია შეარჩიოს შესაბამისი უცხოური ენა, რომელსაც ასწავლის პროგრამის ფარგლებში და ეს ასახოს უცხოური ენის მოდულში.
11. სასწავლო გეგმა უნდა იძლეოდეს პროგრამის თანმიმდევრული განხორციელების შესაძლებლობას და დაცული უნდა იქნას მოდულებზე დაშვების წინაპირობები (არსებობის შემთხვევაში).
12. მოდული, თუკი არის სხვა მოდულზე დაშვების წინაპირობა, სასურველია წინმსწრებ და მომდევნო მოდულებს შორის სწავლება განხორციელდეს მინიმუმ ერთკვირიანი ინტერვალით, რათა არ შეიქმნას განმეორებითი შეფასების ჩატარების პრობლემა.
13. დასამტკიცებლად წარმოდგენილ პროგრამის პროექტს, თან უნდა დაერთოს საწარმოო პრაქტიკის გავლის ობიექტთან დადებული მემორანდუმი (საჭიროების შემთხვევაში).
14. იმ შემთხვევაში, თუ პროგრამის განხორციელებისათვის საჭირო ტექნიკური აღჭურვილობა უნივერსიტეტის მიერ უზრუნველყოფილია/ხელმისაწვდომია უნივერსიტეტის ბაზაზე ან საწარმოო პრაქტიკის ობიექტზე (უნივერსიტეტის ფარგლებს გარეთ), ოფიციალური შეთანხმების საფუძველზე პროგრამის პროექტს თან უნდა დაერთოს შესაბამისი დოკუმენტაციის სახით.
15. პროგრამა ხორციელდება შესაბამისი კვალიფიკაციის მქონე პერსონალის მიერ, რომელიც თავად ფლობს შეთავაზებული კომპონენტის სწავლის შედეგის გამომუშავებისათვის აუცილებელ კომპეტენციებს. 20 (ოცი) პროფესიულ სტუდენტზე უნდა არსებობდეს პროგრამის განმახორციელებელი მინიმუმ ერთი პირი.
16. პროგრამას დანართის სახით თან უნდა ახლდეს ინფორმაცია პროგრამის განმახორციელებელი პერსონალის შესახებ.

მუხლი 5. პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამის მოდულის შემუშავება

1. მოდული წარმოადგენს პროგრამის დანართს და ის მტკიცდება პროფესიულ საგანმანათლებლო პროგრამასთან ერთად, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც მოდული ხორციელდება დამოუკიდებელი კურსის სახით (ასეთ შემთხვევაში, ის ცალკე უნდა დამტკიცდეს).
2. მოდულის ან მისი ნაწილის შეცვლის, მოდულის დამატების ან ამოღების შემთხვევაში გამოიცემა ახალი სამართლებრივი აქტი პროგრამაში ცვლილებების შეტანის თაობაზე.
3. მოდულები შედგება სამი ნაწილისგან: ზოგადი ინფორმაცია, სტანდარტული ჩანაწერები და დამხმარე ჩანაწერები.

4. მოდულის პირველ (ზოგადი ინფორმაცია) და მეორე (სტანდარტული ჩანაწერები) ნაწილებში რაიმე ცვლილების განხორციელება პრაქტიკულად დაუშვებელია. თუ მოდულის სტანდარტულ ჩანაწერებში დაფიქსირდება ხარვეზ(ებ)ი, ბსუ უზრუნველყოფს სსიპ - განათლების ხარისხის განვითარების ეროვნული ცენტრის ინფორმირებას.

5. საათების განაწილების ცვლილებისას დასაშვებია ცვლილება, როგორც სტუდენტის დატვირთვის სახეებს შორის (ჰორიზონტალურად), ასევე სწავლის შედეგებს შორის (ვერტიკალურად), თუმცა, არა დამოუკიდებელი საათების სასარგებლოდ (დამოუკიდებელი მუშაობის საათები არ უნდა გაიზარდოს).

6. უნივერსიტეტი უფლებამოსილია შეცვალოს თემატიკა მხოლოდ მისაღწევი სწავლის შედეგების კონტექსტში ან შეცვალოს სწავლის მეთოდები საკუთარი შეხედულებისამებრ. სწავლის შედეგების შეფასება შესაძლებელია მოხდეს როგორც ცალ-ცალკე, ისე რამდენიმე სწავლის შედეგისა ერთად (მათ შორის, ერთი ინსტრუმენტით).

7. მოდულში მიეთითება მოდულის განხორციელების ადგილი უნივერსიტეტის სარგებლობაში არსებული შესაბამისი აუდიტორია/ პრაქტიკის განხორციელების ობიექტი).

8. პროგრამაში მითითებული მატერიალური რესურსი (აღჭურვილობა) უნდა იძლეოდეს მოდულის სწავლის შედეგების მიღწევის შესაძლებლობას.

9. მოდულის სწავლის შედეგის მიღწევა დადასტურებადი უნდა იქნას შესაბამისი მტკიცებულებებით. მოდულის შეფასების მიმართულებები და ინსტრუმენტები უნდა ცხადყოფდეს თუ რა მიმართულებით უნდა შეფასდეს სტუდენტის მიერ სწავლის შედეგის მიღწევა. ბსუ უფლებამოსილია შეცვალოს შეფასებისათვის გამოყენებული ინსტრუმენტი, რაც შესაფასებელი სწავლის შედეგის ადეკვატური უნდა იყოს და სანდო მტკიცებულებების მოპოვების შესაძლებლობას იძლეოდეს.

10. უნივერსიტეტი უნდა უზრუნველყოფდეს მის საბიბლიოთეკო ფონდში არსებული ყველა სახის ლიტერატურის პროფესიული სტუდენტებისათვის ხელმისაწვდომობას.

მუხლი 6. ინდივიდუალური სასწავლო გეგმის შემუშავება

1. უნივერსიტეტი უზრუნველყოფს სპეციალური საგანმანათლებლო საჭიროების მქონე (შემდეგში „სსსმ“) პირთათვის და შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე (შემდეგში „შშმ“) პირთათვის ინდივიდუალურად მორგებული სასწავლო პროცესისა და საჭირო სპეციალური საგანმანათლებლო მომსახურების არსებობას, აგრეთვე სასწავლო გარემოს ხელმისაწვდომობას. ამ ვალდებულების შესრულების მიზნით უნივერსიტეტი შეიმუშავებს ინდივიდუალურ სასწავლო გეგმას, რომელიც ეფუძნება პროფესიულ საგანმანათლებლო პროგრამის მოდულს/საგანს და წარმოადგენს მის მოდიფიკაციას (მისაღწევი სწავლის შედეგების თვისობრივ ან რაოდენობრივ ცვლილებას) და/ან აკომოდაციას (სწავლებისა და შეფასების მიდგომებში ცვლილებას მისაღწევი სწავლის შედეგების ცვლილების გარეშე) და, შესაბამისად, აზუსტებს სტუდენტისათვის საჭირო დამატებით საგანმანათლებლო მომსახურებას.

2. ინდივიდუალური სასწავლო გეგმა გამოიყენება, როგორც სახელმძღვანელო სპეციალური საგანმანათლებლო საჭიროების მქონე პროფესიული სტუდენტის საგანმანათლებლო პროცესის განხორციელებისთვის. ინდივიდუალური სასწავლო გეგმის ფარგლებში სსსმ სტუდენტის მიმდინარე შეფასება ხორციელდება ინდივიდუალურად განსაზღვრულ მისაღწევ სწავლის შედეგებთან, ხოლო საბოლოო შეფასება და კრედიტების მინიჭება - მოდულის/საგნის მოთხოვნებთან მიმართებით.

3. სწავლის დაწყებიდან 2-3 კვირის ვადაში სასწავლო კურსის/მოდულის პროფესიული განათლების მასწავლებელი ვალდებულია აცნობოს ცენტრს სპეციალური საგანმანათლებლო საჭიროების მქონე სტუდენტის სასწავლო საჭიროებ(ებ)ის შესახებ.

4. ინდივიდუალური სასწავლო გეგმა იქმნება სწავლის დაწყებიდან ერთი თვის განმავლობაში, მასწავლებლისა და ინკლუზიური პროფესიული განათლების სპეციალისტის მიერ სასწავლო პროცესზე დაკვირვების შედეგად და წარედგინება ცენტრის დირექტორს (დამოწმდება ცენტრის ბეჭდით და დირექტორის ხელმოწერით).

5. ინდივიდუალური სასწავლო გეგმის ფარგლებში ჩასატარებელი დამატებითი მეცადინეობების, რესურსის საჭიროებების და სხვ. შესახებ წერილობით ინფორმაციას ცენტრს წარუდგენს ინკლუზიური პროფესიული განათლების სპეციალისტი.

6. ინდივიდუალური სასწავლო გეგმის შემუშავების საჭიროება დგება ასევე პროფესიული სტუდენტის მობილობისა და სტატუსადგენილი პროფესიული სტუდენტისთვის. ასეთ შემთხვევაში პროფესიული სტუდენტისთვის ინდივიდუალური სასწავლო გეგმის შედგენის ინიცირებას ახდენს ცენტრის საწავლო პროცესის მართვის მენეჯერი, ხარისხის მართვის მენეჯერთან შეთანხმებით.

7. პროფესიული სტუდენტის სტატუსადგენილი ან პროფესიულ პროგრამაზე მობილობით ჩარიცხული პროფესიული სტუდენტისათვის ინდივიდუალური სასწავლო გეგმის შესადგენად იქმნება სამუშაო ჯგუფი ცენტრის ხარისხის მართვის მენეჯერის, საწავლო პროცესის მართვის მენეჯერის, პროფესიული პროგრამის ხელმძღვანელისა და მოდულის განმახორციელებელი პროფესიული მასწავლებლების შემადგენლობით. შემუშავებული გეგმა წარედგინება ცენტრის დირექტორს (დამოწმდება ცენტრის ბეჭდით და დირექტორის ხელმოწერით).

მუხლი 7. პროფესიულ საგანმანათლებლო პროგრამაში ცვლილებების შეტანა

1. პროგრამაში ცვლილებების შეტანა შესაძლებელია პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამის შეფასების მოქმედი სისტემით გათვალისწინებული ღონისძიებების შედეგების ანალიზის, პროფესიულ საგანმანათლებლო სტანდარტში, სსიპ - განათლების ხარისხის განვითარების ეროვნული ცენტრის მიერ პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამის ჩარჩო დოკუმენტში შეტანილი ცვლილებების, შრომის ბაზრის მოთხოვნის (არჩევითი მოდულის შემთხვევაში) ან სხვა გარემოებების საფუძველზე.

2. პროგრამაში ცვლილების ინიცირება შეუძლია ბსუ-ს ცენტრის ხარისხის მართვის მენეჯერს, სასწავლო პროცესის მენეჯერს, პროგრამის ხელმძღვანელს და პროგრამის განმახორციელებელი პროფესიული განათლების მასწავლებელს.

3. პროგრამაში ცვლილების შეტანა ხორციელდება წინამდებარე წესით დადგენილი პროცედურებით.

მუხლი 8. პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამების შეფასება და განვითარება

1. ბსუ-ს პროფესიულ საგანმანათლებლო პროგრამებზე სასწავლო პროცესის ხარისხის გასაუმჯობესებლად და პროგრამების განხორციელების შეფასების მიზნით ბსუ-ს პროფესიული პროგრამების მართვისა და უწყვეტი განათლების ცენტრის ხარისხის მართვის მენეჯერი შეიმუშავებს მექანიზმს (სხვადასხვა კითხვარების ფორმები, ჩატარების პროცედურები და ვადები) და ცენტრის დირექტორთან შეთანხმებით წარუდგენს დასამტკიცებლად ბსუ-ს რექტორს.

2. პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამის განვითარება უნდა მოხდეს სსიპ - განათლების ხარისხის განვითარების ეროვნული ცენტრის მიერ შემუშავებული გარე ინიცირების წესისა და პროცედურების შესაბამისად.

მუხლი 9. პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამის ხელმძღვანელი და პერსონალი

1. პროგრამის ხელმძღვანელი შეიძლება იყოს პროფესიული პროგრამის შესაბამისი კვალიფიკაციის მქონე ბსუ-ში დასაქმებული პირი. საჭიროების შემთხვევაში, შესაძლებელია პროგრამის ჰეადად თანახელმძღვანელი (ან კოორდინატორი), მათ შორის, შესაბამისი კვალიფიკაციის მქონე მოწვეული სპეციალისტი.

2. პროგრამის ხელმძღვანელი:

ა) აქტიურად მონაწილეობს პროგრამის შემუშავებაში, საჭიროების შემთხვევაში ახდენს მის მოდიფიცირებას;

ბ) ახორციელებს პროგრამის განმახორციელებელი პერსონალის შესახებ ინფორმაციის დამუშავებას და მათი მოწვევის/კონკურსის პროცედურების წარმართვას, ცენტრის დირექტორთან და ცენტრის ხარისხის მართვის მენეჯერთან შეთანხმებით;

გ) ხელმძღვანელობს პროფესიულ პროგრამაზე სასწავლო პროცესის საქართველოს კანონმდებლობისა და წინამდებარე წესის შესაბამისად წარმართვას;

დ) პროგრამის განხორციელების შესახებ ანგარიშს წარუდგენს ცენტრის დირექტორსა და ხარისხის მართვის მენეჯერს, პროგრამის განხორციელების პერიოდში მინიმუმ ერთხელ და ასევე, პროგრამის დასრულების შემდეგ;

ე) ცენტრის ხარისხის მართვის მენეჯერთან ერთად უზრუნველყოფს პროგრამისა და მისი განმახორციელებელი პერსონალის საქმიანობის მონიტორინგსა და შეფასების პროცესის წარმართვას;

ვ) პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამის შეფასებისა და განვითარების პროცესში უზრუნველყოფს პროფესიული განათლების მასწავლებლის, მოწვეული სპეციალისტების, სტუდენტების, კურსდამთავრებულების, დამსაქმებლებისა და სხვა დაინტერესებული პირების/მხარეების ჩართულობას;

ზ) ვალდებულია ითანამშრომლოს პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამის განმახორციელებელ პერსონალთან და მიაწოდოს მათ ინფორმაცია საგანმანათლებლო პროგრამის განხორციელების დეტალებთან და დარგის სიახლეებთან დაკავშირებით;

თ) ვალდებულია მუდმივი კონტაქტი ჰქონდეს პროფესიულ საგანმანათლებლო პროგრამაში ჩართულ პროფესიულ სტუდენტებთან, მიაწოდოს მათ ინფორმაცია პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამისა და მისი განხორციელების თავისებურებების შესახებ;

ი) ვალდებულია ჩაერთოს პროგრამის ფარგლებში დაგეგმილ სხვადასხვა სახის ღონისძიებაში და მოაგვაროს პროგრამის განხორციელებასთან დაკავშირებული საორგანიზაციო საკითხები.

3. ბსუ-ს პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამის განმახორციელებელი პერსონალის შერჩევის, სამუშაო დატვირთვის განსაზღვრისა და შრომის ანაზღაურების გაცემის წესი მტკიცდება ბსუ-ს რექტორის ბრძანებით.